

Broj 1. | lipanj 2013.

PROSLOV

Poštovani čitatelji,

Pred vama se nalazi prvi broj HMRR Glasnika kojega smo pokrenuli s ciljem jačeg povezivanja članova Hrvatske mreže za ruralni razvoj koja danas okuplja 26 udruga iz gotovo svih krajeva Hrvatske. Prilikom pokretanja ove publikacije želja nam je bila omogućiti redovito informiranje o aktivnostima članica uključenih u HMRR te kroz umrežavanje i povezivanje članica ojačati ukupni kapacitet mreže.

Pozivu za dostavu materijala za ovaj prvi broj odazvalo se 11 članica mreže. Prvi koraci rijetko prođu bez teškoća, u današnjem užurbanom ritmu i većinom volonterskom ustroju udruga koje čine mrežu teško je odvojiti vrijeme i za ovakve projekte.

Vijesti u ovom broju sadrže osnovne informacije o udrugama-članicama, pregled projekata koji se provode, vijesti o prošlim te najave budućih događaja. Široki spektar tema kojima se pojedine članice bave pokazuje bogatstvo i potencijal mreže. Osim informiranja i boljeg međusobnog upoznavanja, želja nam je da ovakvi pregledi budi i inspiracija i poticaj za buduće jače umrežavanje na zajedničkim projektima.

Nadamo se da ćete priloge koje donosimo u ovom prvom broju ocijeniti kao zanimljive i informativne. Također se nadamo da će oni biti i poticaj članovima mreže koji se nisu predstavili u ovom prvom broju da za neki od sljedećih brojeva pripreme i svoje priloge o projektima koje provode, događajima koje su organizirali te najave budućih aktivnosti.

Načelno su predviđena dva izdanja HMRR Glasnika godišnje: jedan u travnju (ovaj prvi broj iznimno izlazi u lipnju) te jedan u listopadu. Podsjećam da je rok za predaju materijala za jesenski broj 30. rujna. Očekujem da ćemo u sljedećem broju imati informacije iz više članica HMRR-a.

Nikša Božić
Urednik HMRR Glasnika

HMRR Glasnik je publikacija Hrvatske mreže za ruralni razvoj koja u digitalnom obliku izlazi dva puta godišnje.

Izdavač: Hrvatska mreža za ruralni razvoj, Lj. Posavskog 2/4, 10000 Zagreb

Za izdavača: Višnja Jelić Mück, predsjednica

Urednik: Nikša Božić

E mail: glasnik@hmrr.hr

UVODNIK

Dragi članovi, suradnici i prijatelji HMRR-a,

Drago mi je što vas u prvom broju našeg novog Glasnika mogu pozdraviti i podnijeti vam račune za događaje i aktivnosti u i oko naše mreže.

Krenimo redom.

Godišnju skupštinu održali smo 25. ožujka 2013. u snijegom prekrivenom Ludbregu. U Upravni odbor izabrani su novi članovi – Maja Božičević Vrhovčak / DOOR, Nikša Božić / Ecovast i Matija Zamljačenec / LAG Izvor. Iz ranijeg saziva zadržani smo Ivan Doboš / LAG Baranja i ja, kako bi se očuvao kontinuitet djelovanja uz uvažavanje iskustava prethodnog razdoblja. Žao mi je što nam se dio članstva nije mogao pridružiti zbog izuzetno nepovoljnih vremenskih uvjeta.

Na nacionalnoj **konferenciji** "Što ruralni prostori Hrvatske mogu očekivati u programskom razdoblju 2014.-2020.?" koja je održana 26. ožujka okupilo se pedesetak sudionika usprkos lošem vremenu. **Skup su organizirali ODRAZ, HMRR i LAG-a Izvor povodom završetka** projekta "Zajedno za održivi razvoj u Hrvatskoj". Gosti-izlagači bili su Petri Rinne, predsjednik ELARD-a, Ivan Ciprijan iz Ministarstva poljoprivrede i Sandra Pernar iz Ureda za udruge. Osim odgovora na pitanje u nazivu konferencije, razmatrana je uloga civilnog sektora u pripremi i provedbi javnih politika s naglaskom na politici ruralnog razvoja. U okviru projekta ODRAZ je pripremio priručnik "Kako do boljih javnih politika?", a HMRR Izvještaj iz sjene „IPARD – jučer / danas / sutra“.

Prvi sastanak UO-a u novom sazivu održali smo 11. travnja u prostoru DOOR-a. Na prijedlog članova po treći sam put prihvatile funkciju predsjednice HMRR-a, dok ne osiguramo redovit rad ureda i pouzdanije financiranje. Odobreni su zahtjevi za prijem u članstvo **Ekološke organizacije Lipa-EOL** iz Čakovca, Udruge **Ruralnet Baranja** iz Belog Manastira te LAG-ova **Južna Istra** / Vodnjan i **Međimurski bregi i doli** / Čakovec. Zaželimo im dobrodošlicu!

Dosta pozornosti poklonili smo pitanju jačanja kohezije unutar članstva HMRR-a. Glasnik HMRR-a jedan je od novih recepata na kojem zahvaljujemo Nikši. Molim članove da nastave doprinositi ovakvom načinu boljeg međusobnog upoznavanja i uvažavanja; to je početak puta koji vodi prema pravom zajedništvu, suradnji i partnerstvu. Drugi doprinos na istom tragu došao je od Maje kroz prijedlog zajedničkih stručnih posjeta. Prvo uspješno ostvarenje bio je susret s austrijskim LAG-om Kärnten Mitte (Srednja Koruška) u gradiću St. Veit (12 tisuća stanovnika) 6. lipnja 2013. Uz postignuti dogovor o nastavku suradnje na području prijenosa iskustva u organizaciji i radu LAG-a te korištenju obnovljivih izvora energije, bila je to i izvrsna prilika za međusobno upoznavanje, druženje i razgovor predstavnika sedam udruga-članica i članova LAG-a Zapadna Slavonija koji su podnijeli prijavu za članstvo u HMRR-u.

Nastavljamo s velikom pozornošću pratiti provedbu mjere LEADER. Želimo sudjelovati u ocjeni prvih iskustava kako bismo na osnovi komentara

prijavitelja i korisnika mogli doprinositi poboljšanje Pravilnika i provedbene prakse. Računamo na stručni doprinos Aleksandra Lukića iz Ecovasta koji je sudjelovao u radu Odbora za ocjenu lokalne razvojne strategije LAG-a (LRS).

Dio istaknutih predstavnika naših članova otisnuo se u političke vode. Petar Mamula, predsjednik prvog hrvatskog LAG-a Gorski Kotar, dožupan je Primorsko-goranske županije; Tomislav Panenić, voditelj TINTL-a - Ureda za međunarodnu suradnju općina Tovarnik, Nijemci, Tompojevci, Lovas i Grada Iloka, novi je načelnik Općine Tompojevci; Ivan Doboš ostaje za kormilom Belog Manastira. Sigurni smo kako će predanost ciljevima ruralnog razvoja koju su iskazivali u dosadašnjem radu i koju naglašavaju u svojim biografijama i nadalje utjecati na njihova promišljanja i odluke. Zaželimo im uspjeh na novim odgovornim dužnostima!

Nakon uključivanja Hrvatske u Europsku zajednicu, članstvo HMRR-a u europskim mrežama PREPARE i ELARD imat će sve veću praktičnu vrijednost. Uz stalni dotok zanimljivih informacija ELARD nudi naslanjanje na program razmjene zaposlenika LAG-a (ELARD LAG Staff Exchange). Hrvatski LAG-ovi još ne mogu punopravno sudjelovati u tom programu, no onima koji u ELARD-ovu banku podataka dostave informaciju o područjima na kojima bi željeli surađivati s europskim LAG-ovima, može se pronaći partner s podudarnim interesom s kojim mogu uspostaviti suradnju u okviru dostupnih izvora potpore uključujući mjeru LEADER.

Kao predstavnica HMRR-a sudjelovala sam na osnivačkom sastanku Balkanske mreže za ruralni razvoj (Balkan Rural Development Network – BRDN) koji je održan 20 svibnja 2013. u idiličnom ambijentu Fruške gore jugozapadno od Novog Sada. Osnivači su mreže za ruralni razvoj Srbije, Crne Gore i Makedonije, a HMRR je pozvan na uključenje. Računa se i s pristupom bosanskohercegovačke i kosovske mreže nakon što budu uspostavljene. BRDN će djelovati pod okriljem Stalne radne skupine za regionalni ruralni razvoj (Regional Rural Development Standing Working Group – RRDSWG) koja okuplja ministarstva poljoprivrede s područja Jugoistočne Europe. Prema Statutu, nadležne nacionalne vlasti imaju podupiruću ulogu. Očekuje se da će BRDN potaknuti razmjenu informacija i prijenos iskustava unutar regije, da će otvoriti nove mogućnosti suradnje s europskim i drugim međunarodnim organizacijama te privući sredstva međunarodnih fondova namijenjenih ruralnom razvoju. Naše Ministarstvo zastupala je Davorka Hajduković, pomoćnica ministra na čelu **Uprave ruralnog razvoja, EU i međunarodne suradnje**. Predstoji nam izjašnjanje o pristupu novoosnovanoj Mreži u skladu s odredbama našeg Statuta.

Korištenjem obrasca bilateralne suradnje u okviru PREPARE-a bili smo u mogućnosti pružiti stručnu i finansijsku potporu održavanju konferencije „Ruralni razvoj u Bosni i Hercegovini“ u Sarajevu 28.-29. svibnja 2013. Konferenciju je organizirao banjalučki ACED s ciljem poticanja osnivanja Mreže za ruralni razvoj Bosne i Hercegovine. Matija Zamljačanec, član UO-a izložio je iskustva i preporuke HMRR-a i sudjelovao u promišljanjima za okruglim stolom. UO je odabrao Matiju za novog zastupnika HMRR-a u ELARD-u. Tražimo mu zamjenika, člana nekog drugog LAG-a!

Na poziv profesora Dane Pejnovića imala sam priliku 23. svibnja 2013. predstaviti misiju HMRR-a i naše poglede na politiku ruralnog razvoja u europskom i hrvatskom kontekstu studentima završne godine Geografskog odsjeka PMF-a. Profesor Pejnović i docent Lukić još su jednom pokazali zanimanje za naš rad i rezultate, posebno na području provedbe LEADER-a. I danas sam pod ugodnim dojmom razgovora s mladim ljudima čiji interes i komentari možda navješćuju neku bolju budućnost naših ruralnih krajeva.

Nedostaje nam Marina Koprivnjak u svakodnevnom radu ureda. Marina je tri godine s predanošću i poletom obavljala poslove koordinatorice. Kako se nova projektna očekivanja nisu ostvarila, trenutno nismo u mogućnosti nagrađivati njen rad. Ipak, ured HMRR-a smješten u jednoj prostoriji ODRAZ-a nije opustio. Štoviše, prilično je popunjeno. Od početka svibnja Tihana Damjanović obavlja posao koordinatorice uz potporu Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za 20% radnog vremena. Robert Pintarić, apsolvent PMF-a, s nama je gotovo svakodnevno od zadnjih dana veljače i to na volonterskoj osnovi. Temeljem nedavno provedenog natječaja uskoro bi nam se trebao pridružiti i Marko Rajković kao stručni suradnik. Ksenija Vidović Vorberger iz ODRAZ-a nastavlja brinuti o našem vizualnom identitetu. Uz pomoć ovog mladog stručnog tima, uz dijeljenje obveza i zadataka među članovima UO-a i očekivani doprinos svih članova krećemo u susret europskoj budućnosti **ruralnih područja Hrvatske**.

Višnja Jelić Mück

Predsjednica Hrvatske mreže za ruralni razvoj

DEŠA Dubrovnik

S prezentacijom projekta "Put svile", koji su učenici drugih razreda dubrovačke Ekomske i trgovačke škole osmislili u suradnji s Dešom i koja je održana 31.05. o.g. u prostorima Deše u Lazaretima, DEŠA - Dubrovnik je uspješno završila **projekt Baština u nama i oko nas** kojeg je financiralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta. Osnovne aktivnosti projekta su bila predavanja o baštini našeg kraja s ciljem obogaćivanja spoznaje mlađih generacija o bogatstvu kulturne baštine koju naslijedujemo, te kreativne radionice (kamenoklesarstvo, primorski vez, pletenje vrša i košića, te svilogojstvo). Glavni cilj projekta je bio pridonijeti općem podizanju svijesti o važnosti očuvanja povjesno-kulturne baštine i nacionalnog identiteta.

U sklopu projekta provedene su kreativne radionice izrade primorskog veza u Slanom, radionice kamenoklesarstva na Korčuli i u Slanom, radionice pletenja vrša i košića na Mljetu, te radionice i predavanja o svilarstvu i svilogojstvu u Dubrovniku i okolici, sve s ciljem poticanja kreativnih vještina i prenošenja tradicionalnih znanja mladima.

U projektne aktivnosti su bile uključeni učenici osnovnih škola Ivan Gundulić i Marin Držić iz Dubrovnika, osnovne škole Petra Kanavelića iz Korčule, osnovne škole Mljet, osnovne škole Slano, te učenici Ekomske i trgovačke škola Dubrovnik. Preko stotinu pedeset učenika, zajedno sa svojim nastavnicima, aktivno je sudjelovalo u svakoj projektnoj aktivnosti, a realizirane su i završne izložbe dječjih radova na temu "Svenir iz baštine" u prostorima osnovnih škola Petar Kanavelić i Slano, te u prostorijama udruge DEŠA-Dubrovnik u Lazaretima.

Radionica kamenoklesarstva

Provedba ovog projekta pokazala je svima nama kolika je važnost naše povjesne i kulturne baštine za očuvanje nacionalnog identiteta, te njeno prenošenje na mlađe generacije. Ujedno, ispravno valorizirana stara umijeća, te na kreativan način približena mladim ljudima, otvaraju im nove mogućnosti i rješenja njihove egzistencije u budućnosti.

Radionica svilarstva

Radionica vrše i košića

■ ■ ■

DEŠA – Dubrovnik

Humanitarna i mirotvorna organizacija

Frana Supila 8, 20000 Dubrovnik, Hrvatska

tel: +385 (0)20 420145

fax: +385 (0)20 411033

e-mail: desa@du.t-com.hr

web: www.desa-dubrovnik.hr

DOOR

DOOR je udruga građana osnovana 2003. godine. Misija DOOR-a je promicanje principa održivog razvoja u svim segmentima društva, na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, prvenstveno na polju energetike.

Specifični ciljevi u sljedeće tri godine (2012.-2014.) su:

- Povećanje razumijevanja i interesa javnosti i specifičnih ciljanih skupina za održivu energetiku;
- Povećanje kompetencija u području održive energetike korisnika aktivnih u okviru redovnog obrazovnog sustava i cjeloživotnog učenja;
- Poticanje i podrška novim društvenim i poslovnim inicijativama i partnerstvima za primjenu održive energetike kao poluge socio-ekonomsko-ekološkog razvoja i smanjenja siromaštva;
- Poticanje državnih i lokalnih vlasti i uprava na razvoj, integraciju i provedbu održivih energetskih politika i rješenja, uz aktivno sudjelovanje zainteresirane javnosti i međusektorski dijalog.

Projekti koje provodimo i aktivnosti u ovoj godini:

CENEPE

Cilj dvogodišnjeg projekta [CENEPE](#) (Sudjelovanje građana u planiranju poboljšanja energetske učinkovitosti) bio je poduprijeti razvoj strukturiranog dijaloga i formalnog savjetovanja između hrvatskih organizacija civilnog društva i tijela državne uprave o razvoju, praćenju i ocjenjivanju nacionalnih politika na polju energetske učinkovitosti. Specifični cilj bio je razviti socijalno osjetljivu nacionalnu politiku na polju energetske učinkovitosti kroz javna savjetovanja i rasprave. Provedba projekta završila je u veljači. 24. siječnja održana je [Radionica za donositelje odluka](#), a početkom veljače završena je provedba i analiza [druge ankete](#) o energetskoj učinkovitosti u kućanstvima, čime je završen konzultativni proces sa stručnjacima i zainteresiranim javnošću te je finaliziran [Prijedlog mjera](#) za poboljšanje energetske učinkovitosti u kućanstvima za razdoblje 2014.-16. Stečena iskustva u uključivanju građana u javne politike prikazana su u priručniku [Kako se učinkovito uključiti?](#) 7. veljače u Novinarskom domu u Zagrebu je održana konferencija "[Sudjelovanje građana u javnoj politici energetske učinkovitosti](#)". Svi dokumenti izrađeni tijekom projekta dostupni su [ovdje](#).

CENEPE – PDI konferencija

REPAM

Provedba dvogodišnjeg projekta [REPAM](#) (Javno zagovaranje i praćenje politika vezanih za obnovljive izvore energije) na kojemu je DOOR jedan od partnera, završila je 28. veljače 2013. Cilj projekta bio je ojačati kapacitete udruga i zainteresirane javnosti za sudjelovanje u procesima odlučivanja na području obnovljivih izvora energije. Tijekom posljednja dva mjeseca provedena je online [anketa](#) o mišljenjima i stavovima spram obnovljivih izvora energije, a predstavnici DOOR-a su u okviru projekta moderirali javnu raspravu održanu 15. siječnja u Velikoj Gorici povodom planiranja razvoja projekta bioelektrane - toplane BE-TO Velika Gorica. Kao posljednja aktivnost organizirana je završna konferencija „[Lokalni energetski razvoj – prilika za održivost](#)“, 22. veljače u Zagrebu. Svi dokumenti izrađeni tijekom provedbe projekta dostupni su na repam.net/hr/dokumenti.

REPAM konferencija

ENCRO

Cilj projekta [ENCRO](#) (Promocija i testiranje netehničkih mjera za uštedu energije u Hrvatskoj) je povećati svjesnost i znanje građana o mjerama uštede energije i energetskoj učinkovitosti. U siječnju je završila provedba jednogodišnjeg Natjecanja u uštedi energije i energetske učinkovitosti - za škole, udruge i jedinice lokalne samouprave. [Dobitnici nagrada](#) imali su priliku posjetiti Güssing – energetski održivu zajednicu u Austriji, pobjednici iz svake od kategorija krajem lipnja otići će na nagradno putovanje u Bruxelles tijekom Tjedna održive energije, a preostale nagrade uručene su im na svečanoj dodjeli nagrada. Krajem svibnja izrađena je brošura "[Gospodarenje energijom](#) - primjeri dobre prakse". Cilj brošure je na pregledan način prikazati iskustva hrvatskih projektnih partnera u održivom gospodarenju energijom, kao i u poticanju građana na takve mjere. Brošura je dostupna i u tiskanoj verziji. U Zagrebu, 14.5.2013. u hotelu Westin održan je [Završni seminar](#) na projektu te svečana dodjela nagrada *Natjecanja u uštedi energije i energetske učinkovitosti*.

ENCRO – Güssing

PDI

Projekt [Javni dijalog o održivom korištenju energije u jugoistočnoj Europi \(PDI\)](#) provodi se s ciljem poticanja jačanja kapaciteta i javnog dijaloga o održivom korištenju energije s primarnim naglaskom na energetsku učinkovitost, između Sabora, Vlade i ključnih dionika u društvu.

13. svibnja 2013. u Zagrebu, održana je međunarodna konferencija „Energija. Razvoj.

Demokracija. Uspješni pristupi za novu energetsku budućnost jugoistočne Europe" u organizaciji 8 projektnih partnera iz Hrvatske, Albanije, BiH, Crne Gore, Kosova, Makedonije i Srbije. Konferencija je okupila 120 predstavnika svih sektora.

Na događanju je dodijeljeno [ETA – priznanje](#) gospodinu Marijanu Marasu, pročelniku zagrebačkog *Gradskog ureda za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj*. η – priznanje dodjeljuje se osobama koje su svoju javnu eksponiranost iskoristile za komunikaciju potrebe za sustavnom brigom o energetskoj sigurnosti, energetskoj učinkovitosti i zaštiti okoliša. Detaljnije informacije, kao i zaključke konferencije, možete pronaći u [priopćenju za medije](#). Fotogalerija je dostupna na našoj [Facebook stranici](#).

PDI konferencija

MESHARTILITY

Krajem veljače održan je drugi sastanak projektnog tima u okviru IEE projekta [MESHARTILITY](#) (Mjerenje i razmjena podataka s energetskim tvrtkama za Sporazum gradonačelnika). Sastanak je održan u Bruxellesu u Belgiji. Na sastanku su prezentirani dosadašnji rezultati provedbe [ankete](#) i dogovoren su daljnji koraci za izradu SEAP-a u svim državama partnerima.

SEE SEP

U siječnju je počela provedba novog projekta, SEE SEP (Održiva energetska politika jugoistočne Europe) na kojemu je DOOR jedan od partnera. Provedba projekta počela je 15. siječnja 2013. godine, a partneri su se sastali na inicijalnom sastanku početkom veljače u

Sarajevu. Projekt traje 24 mjeseca, uz mogućnost produžetka na 48 mjeseci, a konzorcij čini 15 udruga iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Kosova, Makedonije, Srbije i Slovenije, uz podršku međunarodnih organizacija- WWF, CEE Bank Watch, Regional Cooperation Council, Low Carbon Network Societies i Balkan Trust for Democracy. Glavni cilj projekta je ojačati suradnju udrugama i osnažiti građane za argumentirani dijalog s ključnim donosiocima odluka te tako utjecati na kreiranje politika koje doprinose energetski održivom razvoju SEE, koji je u skladu s EU politikama i direktivama.

LED

U travnju 2013. započela je provedba projekta LED (Lokalni energetski dijalog), financiranog kroz program IPA 2010. Cilj projekta je jačanje suradnje među udrugama civilnog društva, građanima i lokalnim vlastima u kreiranju politika održivog energetskog razvoja i zaštite okoliša na lokalnoj razini. Projektne aktivnosti uključuju opremanje edukativnih centara primjerima obnovljivih izvora energije, izradu Akcijskih planova održivog razvoja za 22 općine iz područja tri LAG- a, edukativne aktivnosti za sve grupe dionika i studijski posjet energetski samodostatnoj općini u Europskoj uniji. Partneri na projektu su Društvo za promicanje kulture življjenja „Zvono uz Kupu“ i Znanstveno edukacijski centar Višnjan.

Ostali projekti i aktivnosti

Od ostalih aktivnosti, važno je izdvojiti međunarodni projekt [Cinergy](#), projekt [Solarni sunčokret](#), koji zajednički provode UNDP Hrvatska, DOOR i Eko Kvarner, uz finansijsku podršku Hrvatskog telekoma, a DOOR provodi i volonterski program Zeleni inkubator, uz finansijsku potporu Ureda za mlade Grada Zagreba, već treću godinu zaredom.

Ove godine DOOR je po prvi puta sudjelovao i u volonterskoj akciji Zelena čistka, potaknut upravo članstvom u Hrvatskoj mreži za ruralni razvoj.

Pripremila: Petra Andrić

Zelena čistka

DOOR -

Društvo za oblikovanje održivog razvoja

Trg kralja Petra Krešimira IV. 2/II

HR - 10 000 Zagreb

tel/fax: +385 (0) 1 4655 441

e-mail: info@door.hr

web: www.door.hr

<http://www.facebook.com/DOOR.hr>

Osobe za kontakt:

Maja Božičević Vrhovčak, izvršna direktorica,

maja.bozicevic-vrhovcak@door.hr

Petra Andrić, petra.andric@door.hr

Hrvatska sekcija ECOVAST-a

ECOVAST - European Council for the Village and Small Town (Europsko vijeće za sela i male gradove) osnovano je 1984. godine u svrhu unapređivanja dobrobiti seoskih zajednica i malih gradova te čuvanja ruralnog i urbanog nasljeđa europskih sela i malih gradova. ECOVAST International djeluje poput mreže koju čine članovi iz 20 zemalja Europe. Hrvatska sekcija ECOVAST-a osnovana je 1993. godine i u Hrvatskoj je registrirana kao udruženje.

Osnovna aktivnost usmjerenja je na očuvanje i unapređivanje kulturno-povijesnih, okolišnih, socijalnih i gospodarskih vrijednosti, te na cjelovit i održiv razvitak sela i malih gradova Hrvatske. Djeluje putem umrežavanja ljudskih resursa, ideja, aktivnosti, znanja, prakse.

Projekt ASSET

Hrvatska sekcija ECOVAST-a surađuje sa ECOVAST International-om na projektu ASSET (Action to Strengthen Small European Towns - Akcija za podupiranje malih

europskih gradova). Ovaj multinacionalni program ima dvostruki cilj:

- promovirati suradnju i razmjenu dobrih primjera između vladinih i drugih institucija u Europi koje podupiru male gradove
- promovirati kontakte i razmjenu dobrih primjera između pojedinačnih malih gradova po cijeloj Europi

U sklopu projekta ASSET Hrvatska sekcija ECOVAST-a provodi projekt „Obnova i održivi razvitak malih gradova i njihova okruženja u Hrvatskoj“ – skraćeno: Mali gradovi.

Projekt „Mali gradovi“

Namjera projekta „Mali gradovi“ je upozoriti na kvalitete i potencijale malih povijesnih gradova i naselja u raznim hrvatskim regijama kao resursa gospodarskog razvijatka te pružiti podršku i poticaj malim gradovima za njihove programe obnove na načelima očuvanja kulturne i prirodne baštine i njihova okruženja. Osnovna vizija je unapređenje

kvalitete života u malim gradovima i njihovom okruženju, uz očuvanje lokalnog i regionalnog identiteta, te kulturnog i prirodnog naslijeda.

U sklopu projekta Mali gradovi do sada su održani skupovi u Mošćenicama (2009.), Tujeljskim Toplicama (2010.), Ivanić-Gradu (2011.) i Ninu (2012.).

Konferencija u Ivanić-Gradu

Stručni skup „Kreativno korištenje potencijala malih gradova – primjer Nina“
Hrvatska sekcija ECOVAST-a u suradnji s Turističkom zajednicom Grada Nina organizirala je skup i stručni obilazak Nina u listopadu prošle godine. Odabir Nina nije bio slučajan – ovaj mali grad u Zadarskoj županiji već duže vrijeme provodi programe i projekte u kojima se koriste potencijali prirodne i kulturne baštine za održivi gospodarski razvoj.

Pomaci u urbanoj obnovi vidljivi su osobito u posljednjem desetljeću – u Ninu se dogodila uspješna sinergija lokalne uprave, kreativne turističke zajednice te aktivnog pristupa nadležnih konzervatorskih službi koji uspijevaju zajedno s lokalnim stanovnicima polako pretvarati Nin u privlačan mali grad koji svoju budućnost temelji na kreativnom korištenju svojih potencijala, prije svega bogatog kulturnog naslijeda i prirodnog baštini.

Stručni obilazak lokaliteta u Ninu

Lički Osik – prostorni identitet planiranog grada

Lički Osik je (uz Ploče na jadranskoj obali) rijedak primjer novoplaniranog grada nastalog u Hrvatskoj u drugoj polovici 20. stoljeća. Izgrađen je uz veliki industrijski kompleks metaloprerađivačke industrije (za potrebe vojno-obrambenog sustava). U urbanističko arhitektonskom smislu radi se o kvalitetnom ostvarenju, sa dosljedno provedenim usvojenim prostornim standardima baziranim na poslijeratnom modernističkom i funkcionalističkom planiranju i arhitekturi.

Urbanističko i arhitektonsko naslijeđe Ličkog Osika do sada nije opširnije istraživano. Članovi Hrvatske sekcije ECOVAST-a dr.sc. Jasenka Kranjčević i Nikša Božić lani su predstavili rezultate istraživanja o planiranom gradu Ličkom Osiku na konferencijama u Tirani i Rijeci.

Cilj projekta *Lički Osik – prostorni identitet planiranog grada* jest upoznavanje lokalne javnosti u Ličkom Osiku, Gradu Gospiću i šire s jedinstvenim urbanističkim i arhitektonskim naslijeđem Ličkog Osika. To će se ostvariti putem predavanja i izložbe kojima će se prikazati širi društveni kontekst u vrijeme nastanka novoga grada, njegova prostorna zamisao, elementi urbanističke kompozicije i arhitektonskog oblikovanja. Tema će se promovirati i šire, u stručnoj javnosti (arhitekti, urbanisti, povjesničari umjetnosti, geografi i sl.), a projekt ima za cilj i potaknuti

aktivnije uključivanje lokalne zajednice u promišljanje budućeg razvoja njihova grada. Glavne aktivnosti planirane su u rujnu i listopadu ove godine.

Lički Osik

Projekt Baština - Pokretač razvoja

Projekt *Baština - Pokretač razvoja, područje Dubrovnika i Boke Kotorske - zajedničke aktivnosti u primjeni novih metodologija u zaštiti i upravljanju prirodnom i kulturnom baštinom* provodi se u okviru programa prekogranične suradnje između Hrvatske i Crne Gore, u sklopu programa IPA. Hrvatska sekcija ECOVAST-a u projektu sudjeluje kao suradnička organizacija. Rad na projektu počeo je u ožujku 2013. godine i trajat će 23 mjeseca.

Opći cilj projekta „Baština - Pokretač razvoja“ je doprinos uspostavljanju suradnje između institucija nadležnih za zaštitu prirodne i kulturne baštine u Hrvatskoj i Crnoj Gori kroz implementaciju zajedničkih programa, edukaciju, prijenos znanja i aktivnosti na podizanju razine svijesti.

Specifični ciljevi projekta su unaprjeđenje suradnje i umrežavanje različitih zainteresiranih dionika na polju zaštite, planiranja i upravljanja prirodne i kulturne baštine kroz zajedničke aktivnosti na primjeni

novih metodologija na prekograničnom području Dubrovnika i Boke Kotorske. Projekt također ima za cilj proširiti profesionalno znanje i povećati svijest građana o tome kako se baština može koristiti kao pokretač razvoja.

Glavne aktivnosti koje će se realizirati tokom projekta obuhvaćaju:

- Organiziranje obuka za predstavnike stručnih službi (procjena kulturnog krajolika, upotreba novih tehnologija u zaštiti i upravljanju prirodnom i kulturnom baštinom, GIS sustavi);
- Organiziranje studijskog posjeta u Francusku u cilju upoznavanja sa primjerima dobre prakse zaštite i upravljanja kulturnom i prirodnom baštinom;
- Izrada stručnih studija;
- Izrada priručnika za primjenu novih metodologija na polju zaštite i upravljanja prirodnom i kulturnom baštinom;
- Organiziranje manifestacije „Dani krajolika prekograničnog područja“;

Više informacija o projektu dostupno je na internetskoj stranici projekta www.bastina.eu

Pripremio: Nikša Božić

■ ■ ■

Hrvatska sekcija ECOVAST-a (Europskog vijeća za sela i male gradove)
Froudeova 78, 10 020 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 610 1863

Kontakt: Nikša Božić, predsjednik
(niksa@ecovast.hr),
Ives Vodanović, tajnik (ives@ecovast.hr).
E-pošta: info@ecovast.hr
www.ecovast.hr

LAG Izvor

Lokalna akcijska grupa IZVOR osnovana je 11. srpnja 2012. godine sa sjedištem u Gradu Ludbregu. Obuhvaća teritorij 12 jedinica lokalne samouprave: Grad Ludbreg, Grad Varaždinske Toplice te Općine Sveti Đurđ, Martjanec, Veliki Bukovec, Mali Bukovec, Sveti Ilijas, Beretinec, Gornji Kneginec, Jalžabet, Trnovec Bartolovečki, Rasinja. LAG Izvor obuhvaća prostor od 544,04 km² kojeg naseljava 50.941 stanovnika u 115 naselja.

LAG IZVOR formiran je u okviru projekta «Zajedno za održivi razvoj u Hrvatskoj» gdje su članovi zajednički radili na izradi lokalne razvojne strategije. Članovi dolaze iz sva 3 sektora, a više od 50% njih pripada poslovnom i civilnom sektoru, prema LEADER načelima. LAG IZVOR trenutno ima 34 članova, 12 iz javnog sektora, 13 iz civilnog sektora, a 9 članova iz poslovnog sektora.

Cilj LAG-a Izvor je promicanje održivog ruralnog razvoja i unapređenja inicijativa i interesa od značaja za razvoj područja LAG-a, priprema LAG područja za korištenje strukturnih fondova EU, djelovanje u skladu sa LEADER načelima, razvijanje sinergije i umrežavanja između svih subjekata kojima je u interesu doprinjeti razvoju ruralnih područja te izgradnja identiteta područja LAG-a razvojem proizvoda zasnovanih na povezivanju tradicijske i kulturno-povijesne baštine i inovacija temeljenih na prirodnim prednostima područja i međusobnoj suradnji.

Cijelo područje LAG-a IZVOR obiluje brojnim turističkim resursima i potencijalima koje želimo objediniti i očuvati.

Vizija LAG-a glasi: LAG IZVOR je zajednica odgovornih ljudi koji veću kvalitetu života ostvaruju racionalnim korištenjem resursa i uravnoteženim razvojem svih dijelova

zajednice uvažavajući pritom postojeće kulturne i tradicijske vrijednosti.

JAVNI SKUP 8.11.2012.

U Ludbregu 8.11.2012 održan Javni skup pod nazivom „Novo razvojno partnerstvo – LAG IZVOR.“ Na skupu su se predstavili članovi Lokalne akcijske grupe „Izvor“ s područja Općine Gornji Kneginec, Općine Mali Bukovec, Općine Sveti Đurđ, Grada Ludbrega, Grada Varaždinskih Toplica, Općine Beretinec, Općine Sveti Ilijas, Općine Rasinja i Općine Martjanec.

Javni skup 2012

Javni skup organiziran je u okviru projekta „Zajedno za održivi razvoj u Hrvatskoj“ s udrugama ODRAZ – Održivi razvoj zajednice, Hrvatska mreža za ruralni razvoj HMRR, SMART – Udruga za razvoj civilnog društva, Milieukontakt iz Nizozemske. Projekt sufinancira Europska unija kroz program IPA 2008.

Na izlagačkim štandovima posjetitelji su mogli razgledati predmete i proizvode kulturne i tradicijske baštine članova LAG-a Izvor, privatnog sektora, Obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i udruga.

Javni skup

Natječaji: mjeru 202

Lag „Izvor“ se prijavio na Mjeru 202. IPARD-a koji je raspisan od strane Ministarstva poljoprivrede u trajanju od 01. ožujka do 02.travnja 2013. godine. Ukoliko Lag „Izvor“ prođe na natječaju za Mjeru 202 bit će akreditiran od strane ministarstva te će to Lag-u „Izvor“ omogućiti izdavanje pisma preporuke IPARD projektima s područja Lag-a „Izvor“. Uz mogućnosti izdavanja pisma preporuke sam Lag će biti financiran od strane ministarstva u maksimalnom iznosu od 450.000,00kn godišnje. Ugovor se potpisuje na 2 godine tako da ukupna moguća sredstva koja Lag „Izvor“ može povući su 900.000,00kn.

Plan rada Lag-a „Izvor“ za 2013. godinu

U 2013. godini rad Lag „Izvor“ najviše će se fokusirati na strateškom cilju 4. Iz Lokalne razvojne strategije Lag-a „Izvor“ za razdoblje 2013.-2014. godine. U prvoj godini rada cilj Lag-a „Izvor“ je približiti značenje LEADER-a i koncept Lag-ova stanovništву, pružiti im tehničku pomoć prilikom apliciranja na domaće i EU fondove sve radi promicanja i razvoja lokalne ruralne sredine i njenih posebnosti.

Strateški cilj 4 „Povezati javni, civilni i poslovni sektor u svrhu dogovaranja i provedbe razvojne strategije te drugih razvojnih dokumenata i mjera“ odnosi se na obavljanje i educiranje stanovništva područja LAG-a „Izvor“ o mogućnostima korištenja domaćih i fondova EU te pružanja tehničke pomoći.

Strateški cilj 4.: Povezati javni, civilni i poslovni sektor u svrhu dogovaranja i provedbe razvojne strategije te drugih razvojnih dokumenata i mjera

Mjere

4.1. Podići razinu znanja i društvene osviještenosti zajednice	4.2. Osnažiti ulogu LAG-a i razviti aktivnosti	4.3. Poticati korištenje domaćih i EU fondova na području LAG-a
--	--	---

Strateški cilj 4 Lag-a „Izvor“ sa podmjerama

Izvor: Lokalna razvojna strategija Lag-a „Izvor“ za razdoblje 2013.-2014. godine

Unutar četvrtog strateškog cilja predviđene su tri mjere namijenjene stanovništvu LAG područja. Navedene mjere odnose se na razvijanje razine znanja i društvene osviještenosti zajednice edukacijom stanovništva o LEADER-u. Edukacijom članova LAG-a, praćenjem stanja i potreba područja LAG-a i suradnjom s drugim LAG-ovima želi se postići bolja uloga LAG-a i razvijanje aktivnosti. Edukacijom stanovništva za prijavu prijedloga projekata i izradu dokumentacije te pružanjem tehničke pomoći poticati će se korištenje domaćih i EU fondova na području LAG-a.

Pripremili:

Mateja Matijašec-Margić i Matija Zamljačanec

Lokalna akcijska grupa IZVOR

Trg Svetog Trojstva 14

42230 Ludbreg

Predsjednik: Božidar Hajsok

Dopredsjednica: Mateja Margić

Voditelj: Matija Zamljačanec

Mail: lag.izvor@gmail.com

Mob: 099/80-50-870

LAG Međimurski doli i bregi

O NAMA

Udruga „Lokalna akcijska grupa Međimurski doli i bregi“ je udruga koja okuplja predstavnike javnog, gospodarskog i civilnog sektora s objedinjenog područja osam općina, zapadnog dijela Međimurske županije (Gornji Mihaljevec, Nedelišće, Selnica, Strahoninec, Sveti Juraj na Bregu, Sveti Martin na Muri, Šenkovec i Štrigova) s ciljem uspostave partnerstva svih sektora i povezivanja svih razvojnih aktivnosti i projekata na području na kojem je osnovan LAG. Udruga je organizirana kao nevladina, neprofitna, nepolitička udruga utemeljena na načelima LEADER principa u svrhu promicanja održivog ruralnog razvoja.

Udruga je osnovana 22. listopada 2012. godine na Osnivačkoj skupštini u Svetom Jurju na Bregu gdje je prisustvovao 31 predstavnik osnivača LAG-a Međimurski doli i bregi. Danas Udruga broji 44 članova od kojih je 9 članova javnog sektora, 12 iz gospodarskog sektora i 23 iz civilnog sektora.

LAG Međimurski doli i bregi se prostire se na površini od 227,48 km², ima 32.905 stanovnika i 69 naselja.

Ciljevi Udruge

1. promicati održivi ruralni razvoj
2. unaprijediti inicijative i interes od značaja za razvoj područja jedinica lokalne samouprave u članstvu Udruge
3. promicati načela europskog aktivnog građanstva

Djelatnosti Udruge

1. izrada lokalne razvojne strategije za područje LAG- a
2. razvijanje partnerstva između javnog, gospodarskog i civilnog sektora
3. planiranje, izrada i kandidiranje projekata vezanih za razvoj područja Udruge te apliciranje na nacionalne i međunarodne fondove kao i na natječaje zaklada, jedinica lokalne i regionalne samouprave, Ministarstava i drugih donatora i natječaja za projekte
4. razvijanje programa nacionalne i međunarodne suradnje te uključivanje u rad svih institucija koje se bave ruralnim razvojem
5. edukacija i sudjelovanje na nacionalnim i međunarodnim skupovima, radionicama, seminarima, javnim tribinama i skupovima
6. izdavačka djelatnost u skladu s posebnim propisima, radi ostvarivanja ciljeva Udruge
7. jačanje suradnje sa srodnim organizacijama u Hrvatskoj i izvan nje
8. organiziranje studijskih i stručnih putovanja
9. organiziranje javnih tribina, okruglih stolova, kampanja, radionica, izložbi i sajmova, sa svrhom ostvarivanja ciljeva Udruge i lokalne razvojne strategije
10. druge djelatnosti u skladu s Zakonom i ciljevima Udruge

LAG Međimurski doli i bregi djeluje tek sedam mjeseci te je u tom kratkom razdoblju uspio izraditi Lokalnu razvojnu strategiju za područje LAG-a u čiju izradu je bilo uključeno sedamdesetak osoba iz javnog, gospodarskog i civilnog sektora preko radionica, upitnika i anketa. Lokalna razvojna strategija bila je dio prijave na natječaj za Mjeru 202 IPARD programa za koji se očekuju rezultati.

LAG ima zaposlenog v.d. voditelja koji sudjeluje na radionicama i seminarima koji su u domeni djelatnosti LAG-a, pa je tako u

razdoblju 19.-25. svibnja voditeljica sudjelovala na seminaru GIZ-a u Iloku čija je tema bila „Upravljanje Lokalnim akcijskim grupama – holistički pristup regionalnom ruralnom razvoju“.

Članovi smo Hrvatske mreže za ruralni razvoj kao i Mreže za ruralni razvoj.

Sa svrhom informiranja naših članova, kao i animiranja javnosti i upoznavanja sa Lokalnom akcijskom grupom LAG

Međimurski doli i bregi ima svoju web stranicu a također je pokrenut i e-bilten.

Pripremila: Vedrana Horvat, v.d.voditelja LAG-a

■ ■ ■

LAG „Međimurski doli i bregi“

Dravska 1, Strahoninec, 40000 Čakovec

kontakt: 098/932 35 99 (v.d.voditelj LAG-a)

lag.mdib@gmail.com

www.lag-medjimurskidoliibregi.hr

Predsjednica LAG-a: Sanja Krištofić

LAG Vuka Dunav

O LAG-U I PODRUČJU DJELOVANJA

LAG Vuka – Dunav osnovan je na osnivačkoj skupštini, 24. veljače 2012. godine prema propisima EU odnosno IPARD programa i LEADER pristupa sa osnovnim principima koje obuhvaća isključivo pitanja ruralnog razvoja, s naglaskom na razvoj naselja uz integraciju i povezivanje poduzetništva na području LAG-a Vuka-Dunav.

Svrha osnivanja LAG-a je pomoći ljudima, udrugama, poduzećima i ostalim potencijalnim čimbenicima na području koji se nalazi u njegovom obuhvatu u sagledavanju potencijala područja. U tom smislu LAG funkcioniра na partnerskim odnosima svih subjekata (gospodarskih, javnih, civilnih i općenito stanovništva) koji su locirani i koji djeluju na njegovom području.

Područje djelovanja LAG-a Vuka – Dunav su Općine Antunovac, Erdut, Ernestinovo, Šodolovci, Vladislavci, Vuka i MO Tenja (dio grada Osijeka), obuhvaća 23 naselja s ukupnim brojem od 25.413 stanovnika i površinom od 427,10 km².

Na Redovnoj Skupštini, održanoj 14. ožujka 2013. godine, kako bismo osigurali veću zastupljenost civilnog i gospodarskog sektora donesena je Odluka o izmjeni članova Upravnog odbora, upravo kako nalaže Pravilnik o Mjeri 202, te je sada gospodarski i civilni sektor zastupljen sa 53,33% u upravljačkom tijelu LAG-a, dok je zastupljenost žena 30%.

Zemljopisni položaj LAG-a nalazi se u obuhvatu rijeke Vuka na njegovoj zapadnoj strani i rijeke Dunav na istočnoj strani. Sa sjevero-zapada područje graniči s naseljem Čepin, zatim pretežito s gradom Osijekom na sjeveru i rijekom Dravom prema sjevero-istoku, a sa jugo-istočne, s Vukovarsko-srijemskom županijom.

Trenutno broji 27 članova, među kojima su trgovčka društva, udruge, zadruge, OPG-ovi, osnovne škole i dr.

Najznačajniji prirodni potencijal područja je poljoprivredno zemljište, koje je najviše zastupljeno u ukupnoj površini pojedine općine i područja u cjelini. Ta činjenica daje području i osnovno obilježje kao ruralnog

područja, što znači da se najveći dio stanovništva, koji ovdje žive, bave upravo poljoprivredom kao osnovnom djelatnošću (65% oranica u ukupnoj površini područja).

Radionica

Operativno djelovanje LAG-a usmjeren je prema jačanju kapaciteta putem usavršavanja, obrazovanja i razmijene informacija članovima i stanovništvu.

U listopadu 2012. godine donesena je Strategija razvijanja LAG-a Vuka - Dunav 2013. - 2014. godine, izrađena prema bottom-up pristupu s predstvincima gospodarstva, OPG-om, mlađih, starijih, civilnih udruga, žena, određenih socijalnih skupina (branitelja, nezaposlenih, umirovljenika i sl., a koji su trebali artikulirati svoje stavove i raspraviti o pojedinim pitanjima vezanim za budućnost područja LAG-a. LAG je aplicirao na natječaj u sklopu Mjere 202 IPARD Programa. U anketiranju je sudjelovalo 199 stanovnika s područja LAG-a.

Strateški ciljevi Strategije obuhvaćaju ključne razvojne komponente gospodarskog i društvenog života, i to:

1. Povećanje efikasnosti i konkurentnosti ruralnog gospodarstva

Tu se prije svega misli na korisnike: individualne poljoprivredne proizvođače, obrtnike koji obavljaju određenu obrtničku djelatnost, male i srednje poduzetnike iz različitih gospodarskih djelatnosti, članove obitelji svih koji se bave gospodarstvom, nezaposlene koji bi mogli naći svoje radno

mjesto u procesu intenziviranja razvijanja gospodarstva na području:

1. Unaprjeđenje okoliša
2. Očuvanje kulturne baštine
3. Razvoj ljudskih resursa
4. Povećanje stupnja opremljenosti komunalne i prometne infrastrukture
5. Povećanje kvalitete života.

Provedba Lokalne razvojne strategije i provedba projekata suradnje razvijati će se kroz apliciranje na natječaje EU fondova, ministarstava, jedinica lokalne i regionalne samouprave. Aktivno se djeluje na animiranju lokalnog stanovništva i uključivanju novih članova u LAG Vuka - Dunav.

PROJEKTI:

U proteklom periodu ostvarena je suradnja i s drugim inicijativama, članovi smo HMRR-a, sudjelovali smo kao pridruženi partner Regionalnoj razvojnoj agenciji Slavonije i Baranje na natječaju IPA INFO u 2012. godini. Također na isti natječaj surađivali smo s LAG-om Šumanovci u razradi projektne ideje o EU i agro-ruralnom razvoju, Concept note nije nominiran, ali planiramo novu suradnju na slijedećem natječaju.

Priprema lokalne razvojne strategije organizirane su radionice za lokalno stanovništvo i prikupljanje podataka koji su služili za izradu Lokalne razvojne strategije.

Informiranje lokalnog stanovništva putem web stranice u svrhe pružanja informacija, transparentnosti rada i pojednostavljenja komunikacije među članovima LAG-a i lokalnog stanovništva u svrhe aktivnosti prikupljanja projektnih prijedloga za javljanje na IPARD Program i kreiranja baze projektnih prijedloga.

Animiranje i edukacija stanovništva održavanjem aktivnosti animiranja i edukacije stanovništva o Programima i Mjerama ruralnog razvoja, prijave na natječaje EU, pisanje projektnih prijedloga, organizacijom okruglih stolova, najma prostora i predavača, troškovi izdavanja tiskanog materijala iz djelokruga udruge,

troškovi promotivnog materijala, letak, brošura i sl. Organiziran poziv na večernju školu poljoprivrednicima za stjecanje dodatnih znanja i kompetencija, školovanje u sektoru poljoprivrede i to za posebno zanimanje koje pokriva sve segmente agrara: Opći poljoprivredni tehničar.

Suradnja u organizaciji predavanja o potencijalima osnivanja i udruživanja poljoprivrednih proizvođača u zadruge s Referalnim centrom braniteljskih zadruga i Pčelarskom zadrugom Tompojevci.

U pripremi su novi projekti suradnje s jedinicama lokalne samouprave i civilnim sektorom koji provode i pripremaju projekte sufinancirane sredstvima EU, radionice i stručni seminari za članove i stanovništvo na području LAG-a, te suradnja i tehnička pomoć u organizaciji kulturno-tradicionalnih manifestacija.

Pripremila: Nataša Tramišak, mag.iur.

■ ■ ■

Lokalna akcijska grupa Vuka - Dunav
Predsjednica: Nataša Tramišak, mag.iur.
Braće Radića 4, 31216 Antunovac,
Email: zamjenica-nacelnika@opcina-antunovac.hr
Email: info@lagvuka-dunav.hr
www.lagvuka-dunav.hr
Tel: 031 / 278 023
Mobitel: 099 / 731 75 69

SLAP i LAG Baranja

U sklopu projekta **Rural.net** Udruga Slap i LAG Baranja s partnerima organizirali su Sajam razvojnih ideja u Belom Manastiru

Projekti za svjetlu baranjsku EU budućnost

Domaći dimljeni sir, najukusniji kulen, zlatna kapljica Graševine uz šokački humor i netaknuta priroda, samo su neke od Baranjskih ljepota s kojima su se mogli upoznati posjetitelji Sajma razvojnih ideja u Belom Manastiru. Sajam su u sklopu projekta Rural.net organizirale Udruga za kreativni razvoj Slap i LAG Baranja s partnerima. Osim delicija i drugih baranjskih komparativnih prednosti na sajmu su predstavljene projektne ideje skupljene na području čitave

Baranje tijekom protekle godine. Sve ideje utkane su u strategiju razvoja Baranje, na čijoj će realizaciji raditi Lokalna akcijska grupa Baranja u narednom razdoblju.

Sajam projektnih ideja održan je u ugodnom ambijentu etno sela Hotela Patria u Belom Manastiru

"Na sajmu smo htjeli okupiti ključne dionike ruralnog razvoja Baranje, predstaviti inovativne projektne ideje te otvoriti forum za

poslovno povezivanje i stvaranje učinkovitijih projektnih partnerstava. Tematska rasprava održana u sklopu sajma dala je okvir za kvalitetniju komunikaciju projektnih dionika unutar Baranje, potaknula stvaranje nekih novih razvojnih partnerstava, ali i otvorila prostor za nove, inovativne pristupe lokalnom razvoju", istaknula je predsjednica Udruge Slap, Sonja Vuković.

Osim strategije, izrađene bottom-up pristupom, kojoj su svi zainteresirani stanovnici Baranje imali priliku dati svoj obol, vrijednost projekta Rural.net je i skupina mladih visokoobrazovanih ljudi. Njih dvadesetak prošlo je modul edukacije za ruralni razvoj, kroz dio kojega su ih provele i članice HMRR-a, Višnja Jelić Muck i Lidija Pavić Rogošić.

Na okruglom stolu bilo je govora o budućim smjerovima razvoja Baranje, još aktivnijem uključivanju dionika razvoja iz svih sektora, te inovativnim pristupima u turističkoj promociji Baranje

"Osim prirodnih ljepota, kvalitetne hrane i pića, Baranja se može pohvaliti i sve većim brojem mladih ljudi spremnih za učenje i za doprinos razvoju ovoga kraja. Mogućnosti su velike, poglavito kroz EU fondove, zatim kroz suradnju sa susjednim zemljama, a budući da smo napravili kvalitetne prve korake, imamo pravo očekivati bolju budućnost za Baranju", zaključio je Ivan Doboš, gradonačelnik Belog Manastira, koji je otvorio Sajam.

Inače, sajam je sastavni dio projekta Rural.net, koji je Udruga Slap u okviru programa IPA CBC Mađarska-Hrvatska provodila u partnerstvu s Manjinskom udrugom Naši ljudi iz Mađarske, LAGovima Baranja i Beremend. Projektom su jačani ljudski kapaciteti za razvoj prekograničnog ruralnog prostora te je izrađena lokalna razvojna strategija LAG-a Baranja, kao i zajednička regionalna razvojna strategija i platforma djelovanja (LAG-ovi Baranja i Beremend).

Ivan Doboš, gradonačelnik Belog Manastira otvorio je Sajam projektnih ideja

Mali lokalni proizvođači vina predstavili su se ljubiteljima dobre kapljice i opravdali vinsku reputaciju Baranje

Šokačka "stand up" komedija u režiji skupine Baranjski bećarac nasmijala je sudionike sajma.

Pripremio: Ante Vekić, Udruga SLAP

■ ■ ■

Udruga za kreativni razvoj SLAP
Sonja Vuković, dipl.oec, predsjednica
L. Jagera 6/3, 31000 Osijek
t: 031 213 556
f: 031 213 557
<http://www.pomakonline.com>

Udruga MI

Udruga MI osnovana je 1996. godine kao nevladina, neprofitna i nestранаčka organizacija. Naziv udruge odražava osnovne ciljeve rada udruge u kojima je naglašeno zajedništvo među ljudima. Trenutno zapošljava 10 djelatnika te uključuje 200 - njak volontera godišnje te kontinuirano funkcioniра kao poslovni neprofitni subjekt. Cilj Udruge MI je podržati razvoj zajednice poticanjem suradnje, građanskog aktivizma i socijalnog uključivanja.

Glavne djelatnosti Udruge su:

- mobiliziranje, informiranje, educiranje i savjetovanje građana i organizacija,
- razvoj i promicanje volonterstva i civilnog društva
- potpora razvoju društvenog poduzetništva
- poticanje unutar-sektorske i međusektorske suradnje
- aktivnosti uključivanja u zajednicu svim kategorijama stanovništva

Udruga MI provodi niz aktivnosti iz nekoliko različitih područja:

1) Razvoj civilnog društva – Program regionalnog razvoja civilnoga društva i lokalnih zajednica u Republici „STEP“; Regionalni Volonterski Centar kojim se promiče i razvija volonterstvo na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini; Udruga je osnivač Zaklade „Kajo Dadić“ koja svojim radom potiče razvoj civilnog društva kroz finansijsku potporu organizacijama civilnog društva i potporu programu međugeneracijske suradnje u Zadarskoj, Šibensko-kninskoj, Dubrovačko-neretvanskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji te pruža finansijsku pomoć studentima slabijeg imovinskog stanja.

2) Pružanje socijalnih usluga – Udruga je osnivač neprofitne socijalne ustanove „Mi centar za pomoć i njegu“ koja pruža socijalne i zdravstvene usluge starijim osobama s područja Splita; program „Mi i mudrost grada“ koji se provodi u Dnevnom centru „Zlatno doba“ za aktivne umirovljenike Splita pružajući im različite edukativne i animacijske aktivnosti te organizira niz

promotivnih javnih događanja kako bi senzibilizirali javnost za pitanja starijih osoba.

3) Razvoj zajednice – Program „Izgradnja održive zajednice na Područjima od posebne državne skrbi“ koji za cilj ima jačanje sposobnosti lokalnih zajednica za ekonomski društveni razvitak.

4) Promocija i razvoj društvenog poduzetništva – Zelena Mreža d.o.o., društveno poduzeće koje djeluje u području „zelenog poduzetništva“ kao aktivator zajednice i pomoći malim proizvođačima u potpomognutim ruralnim područjima kod izlaska na tržiste.

Održivost i financiranje rada

Od početka rada Udruge 1998. Udrugu su podržali razni međunarodni i nacionalni donatori (Ministarstva, Europska komisija, Europska unija, UN agencije, Svjetska banka, različite ambasade, Zaklade ...). U protekloj godini (2012.) Udruga MI je započela provedbu bilo kao nositelji ili u partnerstvu nekoliko projekata financiranim kroz IPA predprijske fondove:

- „Skrb o starijima u PPDS-u kroz volonterski rad i sudjelovanje zajednice“,
- „Osnaživanje i razvoj inovativnih socijalnih i zdravstvenih usluga u Jadranskoj regiji“,
- „Na putu prema zaposlenju – Razvoj novih znanja i vještina visokoobrazovanih nezaposlenih osoba“

U svibnju 2012. godine završen je partnerski EU- IPA projekt “Volonterski centri – spona između volonterstva i zapošljivosti mladih”.

Novi partnerski EU – IPA projekt „Pokreni sebe, promijeni svijet – mobilizacija potencijala volontiranja u prevenciji nasilja među mladima“ započet je početkom travnja ove godine.

Program „STEP“ financiran je sredstvima Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, Program Regionalnog volonterskog centra i program „Mi i mudrost grada“ sredstvima Ministarstva socijalne politike i mladih. Zaklada „Kajo Dadić“ dijelom se financira sredstvima Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, a dijelom vlastitim sredstvima, dok je pokretanje „Zelene mreža d.o.o“ osigurano sredstvima UNHCR-a i Udruge MI, i očekujemo da će poslovanje postati održivo.

Nova inicijativa u „zelenom poduzetništvu“- Zelena mreža d.o.o.

Provodeći program „Izgradnja održivih zajednica na PPDS-u“ u suradnji s UNHCR-om te finansijskom potporom raznih međunarodnih donatora, od 1996. godine, Udruga MI pružala je stručnu i finansijsku potporu organizacijama civilnog društva, poljoprivrednicima, zadrušama i pojedincima u kreiranju i provedbi lokalnih projekata usmjerenih k jačanju ekonomskih inicijativa i društvenog oporavka. Ujedno je omogućen i rad na preprekama socijalnog i psihološkog karaktera koje otežavaju kvalitetnu komunikaciju i suradnju među građanima i organizacijama.

Uvidjevši da dionicima nedostaju potrebni kapaciteti - ljudski ali i finansijski za

osnivanje zadruge ili poduzeća kojem bi sami upravljali, Udruga MI je osnovala poduzeće Zelenu mrežu. Društveno poduzeće, kao oblik održivog poslovanja, izabrano je radi potrebe stvaranja pravednijeg društva u kojem pojedinci i društvene grupe imaju neposredne koristi od svog rada, brinu o okolišu i zajednici u kojoj žive te utječu na osjećaj dobrobiti i samopoštovanja kod pojedinca i zajednice. Okosnica djelovanja „Zelene mreže“ je poljoprivreda čije je uporište u zdravoj i integriranoj proizvodnji na nezagađenim i čistim područjima Like i Dalmacije.

Osnovne djelatnosti Zelene mreže d.o.o.:

- Trgovina poljoprivrednim i prehrabbenim proizvodima: „Pune ruke“
- Proizvodnja humusa i sadnica autohtonog povrća i bilja: „Dar zemlje“

- Prerada voća, povrća, bilja i gljiva: „Suhu zlato“
- Trgovina rukotvorinama: „Zlatne ruke“
- Promotivne i razvojne aktivnosti: „Zeleno tkanje“

Planovi za budućnost

Umrežavanjem i oživljavanjem proizvodnje i prodaje podržava se uključivanje stanovnika potpomognutih ruralnih područja koji gospodarskom djelatnošću temeljenu na resursima zajednice u skladu s potrebama tržišta, ekologije i etike, osiguravaju prihod za sebe i svoju obitelj što je važno posebice u vremenima ekonomske krize. Planovi su nam razvoj i kreiranje društveno- korisnih projekata, povezivanje urbanog i ruralnog stanovništva, snažnije povezivanje i razvoj zajednica te njihovu integraciju u okviru RH i EU.

■ ■ ■

Udruga „MI“- Split
Sinjska 7, 21 000 Split
Telefon: 021/329130, Fax: 021/329-131
e-mail: info@udruga-mi.hr
web stranica: www.udruga-mi.hr
Predsjednik: Slobodan Škopolja
skopelja@udruga-mi.hr
Kontakt osoba: Dana Jurman
dana@udruga-mi.hr

Društvo za socijalnu ekologiju Zeleno zlato

Društvo za socijalnu ekologiju Zeleno Zlato je udruga osnovana 2009 godine. Ciljevi društva zacrtani statutom su:
• promocija održivog, ekološki prilagođenog razvoja,

- briga o životnom okolišu i buđenje ekološke svijesti,
- osnaživanje socijalno ugroženih skupina,
- razvoj civilnog društva na razini lokalne zajednice, i
- promocija zdravog načina života.

Projekt Zeleno Zlato

Po samom osnutku Društvo u partnerstvu sa Poljoprivrednom zadrugom Glinska Banovina pokreće projekt zapošljavanja marginaliziranih skupina na poslovima sakupljanja i prerade samoniklog ljekovitog bilja. Riječ je prvenstveno o starijim osobama i ženama na širem području Gline. Njih 50-ak već četiri sezone sakuplja bilje koje se preradi u dodatak prehrani prisutan u 70-ak ljekarni u Zagrebu i okolici. Projekt je ujedno i prvi primjer ekološke certifikacije samoniklog bilja u Hrvatskoj. Projekt je sufinanciran sredstvima ministarstva vanjskih poslova Finske i Nizozemske, te Zaklade otvoreno društvo. Izabran je među finaliste nagrade Erste fundacije za socijalno poduzetništvo 2013.

Gdje smo sada

Društvo trenutno u sklopu natječaja iz programa poticanja poduzetništva, Poduzetnički impuls, u suradnji sa Poljoprivrednom zadrugom Glinska Banovina unaprijeđuje centar za preradu bilja, vrši pripremne radnje za razvoj i plasman čajeva kao nove linije proizvoda, te proširuje postojeću distribuciju.

Također sudjelujemo u provedbi projekta prekogranične suradnje sa BiH, SMEs Without borders - MSP bez granica, financiranog u okviru EU IPA programa. Cilj projekta je nastavak razvoja AgroMAP mreže koja okuplja subjekte is podsektora ljekovitog i aromatičnog bilja, u cilju što lakšeg pristupa tržištu, jednostavnije razmjene informacija i iskustava, te zajedničkog rješavanja problema koji prate ovaj pod-sektor.

Što dalje

Društvo se priprema za provedbu projekta financiranog u okviru EU IPA programa, Selfemployment opportunities in sustainable harvesting of wild-grown herbs – Mogućnosti samozapošljavanja u održivom sakupljanju samoniklog bilja. Projekt se provodi u suradnji sa Poljoprivrednom zadugom Glinska Banovina sa ciljem razvoja modela samozapošljavanja temeljenog na programu

edukacije sakupljača samoniklog bilja i osiguravanju plasmana sakupljenog bilja.

Dugoročno, želja nam je objediniti sve subjekte iz pod-sektora samoniklog bilja unutar zajedničke robne marke "Hrvatsko samoniklo bilje". Smatramo kako u samoniklom bilju postoji veliki potencijal za samozapošljavanje marginaliziranih skupina u ruralnim krajevima, pri čemu bi uspostava robne marke pridonijela većoj valorizaciji hrvatskog samoniklog bilja.

U pripremi je i projekt Gradske vrtovi Sisak. Cilj ovog projekta je pridonijeti razvoju ekološke osviještenosti i potaknuti građane na zdrav način života ekološkim vrtlarenjem i proizvodnjom zdrave hrane za vlastite potrebe.

Materijal pripremio: Ognjen Andrić

■ ■ ■

Društvo za socijalnu ekologiju Zeleno Zlato

Kontakt osoba: Ognjen Andrić, predsjednik udruge

Email: ognjen@zelenozlato.org

Mobitel: 098 241 869

Matekov breg 10, 44272 Brežane Lekeničke

Web: www.zelenozlato.org

Facebook: facebook.com/zelenozlato

Žmergo

Osnovne informacije o udruzi Žmergo

Udruga Žmergo osnovana je 1994. godine od strane lokalnih opatijskih aktivista okupljenih u cilju promicanja važnosti očuvanja okoliša, zaštite prirode i kulturne baštine te održivog razvijanja. Potičući građane na sudjelovanje u donošenju važnih odluka o okolišu, uključujući se u provedbu projekata na nacionalnoj razini, povezujući se i sa stranim partnerima, razmjenjujući ideje te pokrećući akcije, Žmergo već dugi niz godina proaktivno pridonosi pozitivnim promjenama u društvu i rješavanju aktualnih ekoloških pitanja, kao i promicanju značajnosti kulturne baštine.

Žmergo je idejni začetnik proglašavanja Učke parkom prirode. Eko edukativni program mnoge generacije s područja Primorsko-goranske županije upoznao s raznim ekološkim problemima te o mogućem načinu rješavanja istih.

Danas, udruga Žmergo provodi projekte na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Kvaliteta rada udruge Žmergo prepoznata je od strane mnogih te je financiranje svojih projekata udruga Žmergo osigurala kroz raznorazne izvore: EU fondovi, jedinice lokalne samouprave, razne institucije itd.

Aktivnosti i projekti

Žmergo zadnjih godina provodi nekoliko vrlo značajnih projekata i programa, kako za lokalnu zajednicu, tako i na nacionalnom nivou.

Projekti koje na regionalnom nivou provodi udruga Žmergo su sljedeći:

Zeleni telefon /mreža ZT

Zeleni telefon je služba za rješavanje problema zaštite prirode i okoliša. Služi kao servis građanima za dobivanje informacija,

prijavljivanje problema / nepravilnosti i informiranje građana o problemima okoliša i prirode. Cilj ovog projekta je potaknuti aktivno sudjelovanje građana i učinkovitiji rad državnih službi te djelovati na brže i savjesnije rješavanje problema zaštite okoliša. Članicom Mreže Zelenih telefona Hrvatske udruga Žmergo postala je 1998 god., a pokriva Primorsko-goransku županiju.

Zeleni sat u školi

Žmergov program Zeleni sat u školi, inovativnim pristupom u edukaciji doprinosi ekološkom obrazovanju u osnovnim školama i drugim obrazovnim institucijama. Projekt se provodi prema Žmergovom priručniku Zeleni sat u školi, koji sadrži 20 ekoloških tema predavanja i radionica. Projekt se provodi u Primorsko-goranskoj, u osnovnim i srednjim školama te je postao model za škole i udruge koje se bave edukacijom.

Ekološki centar Opatija - EcO

Ekološki centar Opatija program je udruge Žmergo koji se kontinuirano provodi od 2010. godine te kao dugoročni cilj ima usvajanje ekološki prihvatljivih navika i načina zdravog življenja građana, kako u gradskom tako i u ruralnom području te teži k povezanosti istih. U sklopu programa, provodi se različite aktivnosti – edukacija, obilježavanje eko datuma, radionice itd. Svakako valja istaknuti kako se u sklopu ovog programa provodi i

Ekološki sajam Opatija- EsO, koji se sastoji od predavanja i radionica te ekološke tržnice, koji su naišli na izvanredno dobar odaziv javnosti. Ta edukativno-prodajna manifestacija ima za cilj približiti građanima održivi način razmišljanja i djelovanje, ali i same eko proizvode te ih upoznati s konceptom ruralnog razvoja. Eko tržnica sastoji se od prodaje prehrabnenih proizvoda

koji posjeduju eko-certifikate ili su u procesu dobivanja eko-certifikata. Na taj način potiče se razvoj ruralnih područja i omogućava razvoj malih obiteljskih gospodarstava.

Tijekom ove godine udruga Žmergo biti će uključena na dva europska projekta: Green T.O.O.L. i STEP.

Green Thinking on Opportunities Linking – Green T.O.O.L.

Projekt financiran kroz EU program Mladi na djelu okupiti će partnera iz Italije, Francuske, Malte i Slovenije te udrugu Žmergo kao vodećeg partnera u osmodnevnom treningu u Hrvatskoj. Cilj projekta je stjecanje novih znanja i vještina za razvoj novih kompetencija kako bi mladi postali multiplikatori u području razvoja kreativnosti i poduzetničkog duha. Navedeni elementi istražiti će se kroz zeleni svijet, odnosno učeći o bitnim dimenzijama održivosti okoliša i projekata koji se bave tom tematikom.

Podrška u prijenosu okolišnih politika – STEP (Support for Transposition of Environmental Policies)

Udruga Žmergo partner je na projektu STEP, koji ima za cilj povećati utjecaj lokalnih OCD-a u zagovaranju i praćenju prijenosa i provedbe politike zaštite okoliša i održivog razvoja u Hrvatskoj. Projekt se provodi u 3 županije te je sufinanciran kroz EU program IPA. Projekt je započeo u travnju 2013. godine.

Osim navedenih projekata, već drugu godinu zaredom udruga Žmergo bila je koordinator

najveće ekološke volonterske akcije u Hrvatskoj, Zelena čistka – Jedan dan za čišći okoliš.

Zelena čistka – Jedan dan za čišći okoliš

Kampanja pod nazivom Zelena čistka – jedan dan za čisti okoliš najveći je ekološki i volonterski projekt u Hrvatskoj. Ova jednodnevna akcija čišćenja divljih odlagališta otpada odvija se u sklopu globalnog pokreta Let's do it, koji okuplja aktivne građane i organizacije u najvećem volonterskom projektu u povijesti čovječanstva.

U sklopu nacionalne kampanje, provele su se razne promotivne aktivnosti kako bi se potaklo zajedništvo i druženje koje je kulminiralo akcijom čišćenja divljih odlagališta otpada 20. travnja 2013. godine.

Najveće zasluge za uspjeh ovogodišnje akcije idu volonterima koji su odvojili vrijeme i odradili ogroman posao s pozitivnim rezultatom. Cijela Hrvatska je čistila: sve županije, građani iz 197 jedinica lokalne samouprave, 230 obrazovnih institucija, stotine udruga, društava, oružane snage, šumari, vatrogasci, planinari, izviđači, lovci te svi ljubitelji okoliša i prirode, i prirode koji su očistili preko 3360 tona otpada s divljih odlagališta diljem zemlje. Oni su najbolji razlog za nastavak zajedničkog rješavanja sveprisutnog problema. Povratne informacije s terena dokazuju da se i ove godine ljudi na dan akcije postali jedan veliki tim koji je zajedničkim snagama učinio još jedan korak za čišću i ljepšu Hrvatsku. Ovogodišnjim sudjelovanjem čak 50200 broja volontera, Zelena čistka dokazala se još jedanput kao

najveća ekološka volonterska akcija u Hrvatskoj.

Aktivnosti članova udruge

Članovi udruge Žmergo redovno sudjeluju na konferencijama, treninzima i seminarima organiziranim u Hrvatskoj, ali i inozemstvu. Na taj način, stečena znanja i vještina putem spomenutih aktivnosti primjenjuju u svom radu i volontiranju u lokalnoj zajednici.

Udruga Žmergo

V. C. Emina 3;

T: (051) 271 459; M: 095 89 33 707

E: zmergo@zmergo.hr;

www.zmergo.hr

Hrvatsku mrežu za ruralni razvoj čine:

1. Deša
2. DOOR-Društvo za oblikovanje održivog razvoja
3. ECOVAST-Hrvatska sekcija
4. Ekoturistiko
5. EOL
6. Euvita Cluster
7. LAG Baranja
8. LAG Četiri rijeke
9. LAG Gorski kotar
10. LAG Izvor
11. LAG Južna Istra
12. LAG Međimurski doli i bregi
13. LAG Petrova gora
14. LAG Prizag
15. LAG Una
16. LAG Vuka-Dunav
17. ODRAZ
18. OGI
19. Prospero
20. Ruralnet Baranja
21. Slap
22. SMART
23. TINTL
24. Udruga MI
25. Zeleno zlato
26. Žmergo

Upravni odbor:

Nikša Božić, Ecovast
Maja Božičević Vrhovčak, DOOR
Ivan Doboš, LAG Baranja
Višnja Jelić Mück, ODRAZ
Matija Zamljačanec, LAG Izvor

Predsjednica: Višnja Jelić Mück, ODRAZ